

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Bartłomiej Sienkiewicz

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 2280 Pana Posła Dariusza Milewskiego z 28 marca 2024 roku w sprawie zapowiedzi zniesienia rzekomej cenzury w kulturze, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Ad 1.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego prowadzi obecnie analizy dotyczące sytuacji i działalności podległych instytucji kultury oraz systemu przyznawania dotacji celowych dla instytucji.

Ad 2.

Pod pojęciem cenzury ekonomicznej należy rozumieć nieprzyznawanie lub zmniejszanie środków finansowych instytucjom kultury, które realizowały projekty niezwiązane ideowo z aktualną władzą lub których kierownictwo wyrażało negatywne opinie na jej temat. Jako przykłady cenzury personalnej można wskazać np. kierowanie się, przy podejmowaniu decyzji personalnych, względami politycznymi, a nie merytorycznymi.

Ad 3.

Instytucje kultury są podmiotami prowadzącymi działalność kulturalną polegającą na tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury (która to działalność nie stanowi działalności gospodarczej). Zapewnienie środków niezbędnych do rozpoczęcia i prowadzenia działalności kulturalnej oraz do utrzymania instytucji należy do zadań organizatora.

Po przeprowadzeniu wskazanych w ad 1. analiz planowana jest reorganizacja podległych Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego instytucji kultury, co ma zapewnić optymalizację wydatkowania środków publicznych przy jednoczesnym zabezpieczeniu pełnej realizacji misji państwa w zakresie działu administracji rządowej - kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.

Ad 4.

W celu zapobieżenia manipulacji przy alokacji środków finansowych dla nadzorowanych instytucji kultury prowadzone są działania nadzorcze, w tym weryfikacja przez departamenty merytoryczne i departament finansowy MKiDN wniosków o przyznanie dotacji i załączonych kosztorysów oraz prawidłowości wydatkowania dotacji udzielonych z budżetu państwa.

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że trwają prace nad zwiększeniem przejrzystości polityki zakupowej muzeów, pozwalającej na równy dostęp instytucji do środków z budżetu państwa (m.in. poprzez przygotowywanie przez muzea strategii budowy kolekcji, powołanie zespołu ds. oceny zakupów).

Ad 5.

Dostęp do dóbr kultury oraz swoboda działalności artystycznej to szczególnie ważne aspekty funkcjonowania społeczeństwa, determinujące wiele aspektów życia, łącznie z dynamiką wzrostu ekonomicznego i zamożności obywateli – obydwie te prawa zapewnia Konstytucja RP (odpowiednio w art. 6 i 73). W Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego trwają prace nad projektem ustawy o artystach zawodowych.

Ad 6.

Po pierwsze należy wskazać, że przepisy dotyczące powołania osoby do organu zarządzającego instytucją kultury, tj. na stanowisko dyrektora instytucji kultury, zostały uregulowane w ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2024 r. poz. 87). Zgodnie z ww. ustawą dyrektor zostaje wyłoniony w drodze konkursu lub po zasięgnięciu opinii związków zawodowych działających w danej instytucji kultury oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych właściwych ze względu na rodzaj działalności prowadzonej przez instytucję. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego przeprowadza lub planuje przeprowadzić, w momencie zbliżającego się końca kadencji, konkursy na stanowiska dyrektorskie, poprzedzone podaniem informacji do wiadomości publicznej. Obecnie trwają konkursy na dyrektora Centrum Rozwoju Przemysłów Kreatywnych, Polskiej Opery Królewskiej, Narodowego Starego Teatru im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie. Zapowiedziane zostały również procedury wyboru kandydatów na stanowisko dyrektora m.in. w Instytucie Teatralnym im. Zbigniewa Raszewskiego.

W przypadku muzeów MKiDN rozpoczęło spotkania konsultacyjne z przedstawicielami organizacji muzealników oraz związkami zawodowymi, mające na celu przygotowanie wytycznych dla przeprowadzania konkursów na dyrektorów tak, aby zapewnić jak największą przejrzystość procedury. Podjęte zostały również prace nad dokumentem wzorcowym dla programów kandydatów i kandydatek na stanowiska dyrektorskie w nadzorowanych instytucjach, tak aby zapewnić przejrzysty sposób ich oceny przez komisję konkursową oraz umożliwić późniejszy nadzór.

Z poważaniem

z up. MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

PODSEKRETARZ STANU

Andrzej Wyrobiec